

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Mgr. Jany Brothánkové a soudců Mgr. Jana Kašpara a JUDr. Ing. Viery Horčicové v právní věci žalobce: **MASNA Příbram, spol. s r. o.**, se sídlem Jinecká 315, Příbram, IČ 61675393, zast. Mgr. Michalem Janíkem, advokátem, se sídlem Dlouhá 141, Příbram, proti žalovanému: **Ministerstvo životního prostředí**, se sídlem Vršovická 65, Praha 10, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 12. 2. 2010 čj. 5902/500/09, 78935/ENV/2009

t a k t o :

- I. Žaloba se zamítá.**
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

Odůvodnění

Žalobce se podanou žalobou domáhá přezkoumání rozhodnutí žalovaného uvedeného v záhlaví, kterým bylo zamítnuto jeho odvolání proti rozhodnutí Krajského úřadu Středočeského kraje (dále jen krajský úřad) ze dne 1.9. 2009 č.j. 136805/2009/KUSK. Tímto rozhodnutím krajský úřad

I. uložil žalobci podle § 37 odst. 4 písm. b) zákona č. 76/2002 Sb., o integrované prevenci a omezování znečišťování, o integrovaném registru znečišťování a o změně některých zákonů (dále jen zákon o integrované prevenci), ve znění pozdějších předpisů, pokutu ve výši 5.000,- Kč za porušení povinnosti podle § 37 odst. 2 zákona o integrované prevenci tím, že žalobce provozoval zařízení Masna Příbram v rozporu s podmínkami integrovaného povolení. Tento rozpor spočíval v tom, že žalobce neprovedl měření emisí z výduchu č. 101 z udírny, a to hmotnostní koncentrace CO, NO_x, TZL do ovzduší v období jednoho roku od nabytí právní moci integrovaného povolení (tj. od 11.4. 2008). V tomto jednání je spatřováno porušení povinnosti stanovené v kapitole I.1 integrovaného povolení.

II. uložil žalobci podle § 37 odst. 4 písm. b) zákona o integrované prevenci pokutu ve výši 70.000,- Kč za porušení povinnosti podle ustanovení § 37 odst. 2 zákona o integrované prevenci tím, že žalobce provozoval zařízení v roce 2008 v rozporu s podmínkami integrovaného povolení a porušil tak opakovaně ustanovení § 16 odst. 1 písm. a) zákona o integrované prevenci tím, že porušil povinnost provozovat zařízení v souladu s integrovaným povolením a neplnil povinnost plynoucí z kapitoly A.2.1 integrovaného povolení „odpadní vody“, a to konkrétně odst. 2, spočívající v dodržování emisních limitů, které jsou stanovené v platném kanalizačním řádu stokové sítě města Příbram - „nejvyšší přípustné množství a znečištění odpadních vod vypouštěných do kanalizace“, a to v těchto ukazatelích: CHSK_{Cr}, BSK₅, NL, EL, P, NH₄-N, N_{Celk}, AOX a pH.

III. uložil žalobci povinnost nahradit náklady řízení paušální částkou ve výši 1.000,- Kč.

IV. rozhodl o námitkách žalobce proti protokolu z přezkumu č.j. 088105/2009/KUSK.

Žalobce v žalobě uvádí, že došlo k uložení nepřiměřeně přísné sankce s ohledem na zjištěné okolnosti. Uvádí, že žalovaný při hodnocení uložené sankce prvoinstančním správním orgánem adekvátně nezohlednil všechny relevantní okolnosti a podmínky rozhodné pro uložení sankce. Závěr o porušení integrovaného povolení vychází z předpokladu, že došlo k porušení emisních limitů stanovených v kanalizačním řádu stokové sítě města Příbram. Žalovaný však přitom nevzal v úvahu, že vlastník stokové sítě porušil ustanovení § 25 vyhlášky č. 428/2001 Sb., kterou se provádí zákon o vodovodech a kanalizacích, a neupravil kanalizační řád v návaznosti na kompletní rekonstrukci čistírny odpadních vod města Příbram. V důsledku této rekonstrukce, která proběhla asi 5 let po vydání kanalizačního řádu, došlo ke změně a podstatnému zlepšení čistících schopností uvedené čistírny, přičemž tato podstatná změna v rozporu s výše uvedeným v ustanovení vyhlášky nebyla v kanalizačním řádu zachycena.

Žalobce dále poukázal na to, že kanalizační řád stokové sítě města Příbram, zejména kapitola 11.2 „rozsah a způsob kontroly odpadních vod“, který obsahuje výše zmíněnou kategorizaci odpadních vod pro výpočet náhrad za zvýšené znečištění, lze interpretovat tím způsobem, že stanovení nadměrného znečištění odpadních vod (ve skupině A - D) představuje další limit znečištění (v tomto případě nadlimitní), který je kanalizačním řádem připuštěn. Toto nadlimitní, nicméně připuštěné, znečištění odpadních vod je „zpoplatněno“ i výše uvedenou přírážkou. Při tomto pohledu na věc má žalobce za to, že uložení sankce za správní delikt podle ustanovení § 37 odst. 2 zákona o integrované prevenci je nikoliv pouze nepřiměřené, nýbrž je i postupem v rozporu se zákonem, neboť nedošlo k naplnění skutkové podstaty uvedeného správního deliktu, zejména co do jeho objektivní stránky. Pokud žalobce produkuje odpadní vody s obsahem znečišťujících látek dosahujících kanalizačním řádem připuštěných nadlimitních hodnot, nelze toto jednání posoudit jako provozování zařízení v rozporu s podmínkami integrovaného povolení.

Nepodstatné není dle názoru žalobce ani zjištění krajského úřadu uvedené na straně 22 integrovaného povolení, ze kterého plyne, že nejvyšší přípustné znečištění odpadních vod vypouštěných do veřejné kanalizace města Příbram je na nižší úrovni, než průměr znečištění odpadních vod z provozoven jiných výrobců masných výrobků v České republice. Žalobce tak má povoleno vypouštět odpadní vody do veřejné kanalizace v podstatně nižším stupni znečištění, než je povoleno ostatním subjektům zabývajícím se obdobným předmětem činnosti na území České republiky. Žalobce není extrémním znečišťovatelem odpadních vod z pohledu celorepublikového průměru, přesto mu hrozí opakovaný postih sankcemi za nedodržování integrovaného povolení v oblasti odpadních vod, a to za situace, kdy na vlastní

náklad provádí stavbu nového předčištění odpadních vod, což správní orgán dle názoru žalobce náležitě nezohlednil.

Žalovaný ve vyjádření k podané žalobě, které bylo soudu doručeno dne 26.1. 2011, uvádí, že žalobce v průběhu správního řízení ani nyní v žalobě neuvedl nic, z čeho by bylo možno usuzovat na nepřiměřenost uložené sankce. Sankce byla uložena při dolní hranici zákonného rozpětí, žalobce sám například uváděl, že chystá dvacetimilionovou investici.

Dále žalovaný uvádí, že žalobce byl povinen dodržovat integrované povolení tak, jak bylo vydáno. Žalobce při vydání integrovaného povolení proti žádné ze stanovených podmínek neprotestoval. Žalovaný ani krajský úřad nemají možnost do schváleného kanalizačního řádu nijak zasahovat. Pro uložení sankce je podstatné, že žalobce neplnil závazné podmínky integrovaného povolení. Tvrzení žalobce o tom, že kanalizační řád měl být změněn po rekonstrukci čistírny odpadních vod, označil žalovaný za spekulativní. Rovněž nelze s jistotou tvrdit, že při případné změně kanalizačního řádu by se automaticky změnily emisní limity. V době spáchání správního deliktu byly tyto limity jednoznačně dány a žalobce je nerespektoval, za což byl postižen odpovídající sankcí.

K námitce, že žalobcem vypouštěné odpadní vody dosahovaly sice nadlimitního, avšak přípustného, znečištění, žalovaný uvedl, že se jedná o nesmyslnou konstrukci. Při přijetí takového postupu by žalobce a prakticky nikdo jiný nemohl být postižen za nedovolené vypouštění odpadních vod. Žalobci uložená pokuta slouží jako sankce za neplnění podmínek integrovaného povolení a tedy za ohrožení životního prostředí. Není nijak vázána na otázku, jaké další komplikace si delikvent svým jednáním způsobil. Skutečnost, že žalobce zároveň musí u nadlimitně znečištěné vody zaplatit poplatek související s vyšší náročností jeho přečištění, je naprosto odlišná věc, která nemá žádný vliv na žalobcův delikt. Žalobce postupoval v rozporu s integrovaným povolením a za to byl stížen odpovídající sankcí. Jeho soukromoprávní ujednání s jiným subjektem na to nemůže mít vliv.

Pokud žalobce poukazuje na to, že nejvyšší přípustné znečištění odpadních vod vypouštěných do kanalizace města Příbram je na nižší úrovni, než je průměr znečištění odpadních vod z masných výroby v České republice, jedná se o konstatování bez jakéhokoli vlivu na žalobcův delikt. Ve výši, v jaké byla sankce uložena, se nedá hovořit o nepřiměřenosti uložené pokuty. Sankce i její výše byla řádně zdůvodněna a žalovaný se s tímto odůvodněním ztotožnil.

Žalobce poté, co se seznámil s vyjádřením žalovaného k žalobě, zaslal soudu znalecký posudek vypracovaný v souvislosti s jinou související věcí a navrhl, aby byl tento posudek v řízení proveden jako důkaz. K tomu přiložil znalecký posudek zpracovaný Ing. M.B. z ledna 2011. Zadáním tohoto posudku bylo „vypracování písemného znaleckého posudku ve věci technických aspektů sporu žalobce s provozovatelem ČOV Příbram ve věci oprávněnosti a výše uplatňovaných smluvních pokut“. Ze závěrů tohoto posudku vyplývají následující skutečnosti:

1. Vodoprávní úřad nejen dovolil, ale svým správním rozhodnutím schválil takový postup při výpočtu náhrady za vypouštění nadlimitně znečištěných odpadních vod z veřejné kanalizace, který je v rozporu s obecně závaznými předpisy.

2. Vodoprávní úřad při schvalování kanalizačního řádu a následně krajský úřad při vydání integrovaného povolení pro žalobce nezvládly po odborné stránce svojí úlohu a nastavily povinné postupy při vzorkování odpadních vod vypouštěných žalobcem tak, že je

prakticky nemožné těmto požadavkům dostat a je především nemožné podle nich rozhodovat.

Ze správního spisu a listin doložených žalobcem k žalobě vyplývají následující pro rozhodnutí soudu podstatné skutečnosti:

Rozhodnutím ze dne 1.10. 2007 č.j. 21054/2007/KUSK OŽP/Dv bylo žalobci vydáno integrované povolení k provozu zařízení Masna Příbram. Z podmínek provozu tohoto zařízení mimo jiné vyplývá, že žalobci byla uložena pod bodem A.2.1 odst. 2 povinnost dodržovat emisní limity, které jsou stanovené v kanalizačním řádu stokové sítě města Příbram - „nejvyšší přípustné množství a znečištění odpadních vod vypouštěných do kanalizace“, a to v těchto ukazatelích: CHSK_{Cr}, BSK₅, NL, EL, P, NH₄-N, N_{Celk}, AOX a pH. Dále byla podmínkou pod bodem I.1 odst. 2 uložena povinnost jednorázově proměřit hmotnostní koncentrace CO, NO_x, TZL v místě odsávání zplodin ze zdroje před vstupem do kouřovodů, výduchu č. 101. Měření mělo být provedeno do jednoho roku od nabytí právní moci integrovaného povolení.

Z kanalizačního řádu stokové sítě města Příbram vyplývá, že kapitolou 8 tohoto kanalizačního řádu jsou stanovena nejvyšší přípustná množství a znečištění odpadních vod vypouštěných do kanalizace, přičemž do kanalizace mohou být odváděny pouze odpadní vody, které nepřekračují maximální znečištění uvedené v tomto kanalizačním řádu. V kapitole 11.2 kanalizačního řádu v oddíle nazvaném „kategorizace odpadních vod pro výpočet náhrad za zvýšené znečištění“, je uvedeno, že v případě, kdy dodavatel zjistí kontrolou odpadních vod na výpustním místě odběratele překročení limitu uvedeného v platném kanalizačním řádu města Příbram, stanoví dodavatel výši náhrady za toto překročení. Následuje tabulka, z níž vyplývá přírážka k náhradě za odváděné odpadní vody odstupňované podle míry překročení jednotlivých emisních limitů.

Dne 11.6. 2009 byla u žalobce provedena kontrola plnění podmínek integrovaného povolení. Při této kontrole bylo zjištěno, že žalobce neprovedl měření emisí do ovzduší z výduchu č. 101 z udírny podle bodu I.1 integrovaného povolení. Dále bylo zjištěno, že žalobce překročil emisní limity stanovené kanalizačním řádem pro vypouštění odpadních vod do kanalizační sítě města Příbram, a to v případech zachycených v tomto protokolu.

Žalobce podal ke kontrolnímu protokolu námitky, v nichž uvedl, že pochybení spočívající v neprovedení měření emisí z výduchů č. 101 připouští. K tomu uvedl, že měření emisí z tohoto průduchu okamžitě zajistil a jakmile obdrží výsledky měření, tyto obratem zašle krajskému úřadu. Pokud jde o překročení emisních limitů stanovených kanalizačním řádem, žalobce uvedl, že v tomto případě nebyly podle jeho názoru splněny podmínky pro závěr o porušení integrovaného povolení. K tomu poukázal na to, že z integrovaného povolení vyplývá, že provozovateli byla uložena povinnost zajistit intenzifikaci předčištění odpadních vod do 30.6. 2009. Samo integrované povolení tedy uvažovalo existenci nadlimitních hodnot do okamžiku intenzifikace předčištění a je proto s podivem, že žalobce je sankcionován za nadlimitní znečištění před tímto termínem.

Rozhodnutím ze dne 16.7. 2009 č.j. 112981/2009/KUSK/OŽP Bo krajský úřad rozhodl podle ustanovení § 18 odst. 4 zákona č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, že námitky žalobce budou vyřízeny v rámci správního řízení o pokutě. Opatřením ze dne 15.7. 2009 pak krajský úřad zahájil řízení o správním deliktu a stanovil žalobcu lhůtu k vyjádření. Ve stanovené lhůtě žalobce krajskému úřadu doložil protokol o měření emisí do ovzduší.

Následně dne 1.9. 2009 vydal krajský úřad rozhodnutí č.j. 136805/2009/KUSK OŽP Bo, kterým rozhodl tak, jak již bylo uvedeno shora. V odůvodnění rozhodnutí krajský úřad ve vztahu ke druhému správnímu deliktu především uvedl, že kanalizační řád města

Příbram je schválen příslušným vodoprávním úřadem a v rámci řízení o integrovaném povolení krajskému úřadu nepřísluší do něj zasahovat. Provozovatel je povinen po celou dobu platnosti integrovaného povolení dodržovat kanalizační řád.

Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce odvolání. Ve vztahu k prvnímu správnímu deliktu žalobce v odvolání uvedl, že toto opomenutí bylo způsobeno tím, že právě probíhala oprava přilehlé střechy a také jmenovaného výduchu č. 101 z udírny. Stanovený termín sice nebylo možno dodržet, ale měření bylo provedeno v nejbližším možném termínu po rekonstrukci střechy a v nejbližším možném termínu byl protokol o měření emisních limitů předán krajskému úřadu. Ač tedy byla pokuta uložena při spodní hranici zákonného rozpětí, jeví se jako ne zcela přiměřená zejména vzhledem k tomu, za jakých okolností došlo k opomenutí a zároveň k tomu, že v důsledku tohoto opomenutí zjevně nedošlo k ohrožení životního prostředí.

Ve vztahu ke druhému správnímu deliktu žalobce uvedl, že krajský úřad nedostatečně zohlednil komplex skutečností, které bylo nutné brát v úvahu jako polehčující okolnosti. Dle názoru žalobce rovněž nelze vyloučit, že pro některou z níže uvedených skutečností vůbec nedošlo k porušení integrovaného povolení. Žalobce poukázal na to, že integrované povolení vychází z limitů daných kanalizačním řádem stokové sítě města Příbram, který byl schválen rozhodnutím Městského úřadu Příbram ze dne 27.4. 2005. Žalobce, který je významným producentem odpadních vod podle článku 11.2 tohoto kanalizačního řádu, nejen že nebyl přizván jako účastník řízení, ve kterém probíhal schvalovací proces kanalizačního řádu, ale tento kanalizační řád, ačkoliv proklamuje zohlednění veškerých vodoprávních rozhodnutí, nezohlednil platné a účinné vodoprávní rozhodnutí Okresního národního výboru Příbram ze dne 31.1. 1986 vydané pro žalobce, ve kterém byly stanoveny limity znečištění odpadních vod. Toto vodoprávní rozhodnutí je dosud právně závazné. Kanalizační řád je tak v rozporu s tímto rozhodnutím. Je tedy sporné, zda kanalizační řád, který stanovil odlišné hodnoty limitů znečištění odpadních vod, je závazný pro žalobce, kterému bylo vydáno speciální vodoprávní rozhodnutí, které sloužilo jako podklad i pro kolaudaci jeho provozu v roce 1995.

Krajský úřad měl dále přihlédnout k tomu, že vlastník stokové sítě (tj. město Příbram) porušil ustanovení § 25 vyhlášky č. 428/2001 Sb., neboť v důsledku kompletní a nákladné rekonstrukce a modernizace čistírny odpadních vod města Příbram došlo ke změně technologie a podstatnému zlepšení parametrů čištění odpadních vod, které vyvolává nutnost změny kanalizačního řádu včetně limitů znečištění odpadních vod. Žalobce se tak cítí být diskriminován postupem vlastníka stokové sítě za situace, kdy integrované povolení odkazuje na kanalizační řád, který měl být v podstatných ukazatelích a ustanoveních změněn právě v návaznosti na uvedenou na rekonstrukci čistírny odpadních vod. Pokud by vlastník stokové sítě výše citované zákonné ustanovení respektoval, nelze vůbec vyloučit, že by integrované povolení bylo žalobcem zcela dodržováno. Žalobce k tomu doplňuje, že se zatím marně snaží iniciovat změnu kanalizačního řádu. Žalobce se tak ocitá v kritické situaci, neboť mu hrozí, že bude opakovaně sankcionován za neplnění integrovaného povolení, pokud vlastník stokové sítě nesplní svoji zákonnou povinnost a nezmění kanalizační řád. Žalobce se nadto snaží zdokonalit své předčištění odpadních vod v areálu provozovny investicí ve výši cca 20.000.000,- Kč.

Dále mělo být zohledněno to, že žalobce je ve srovnání s obdobnými podnikatelskými subjekty v České republice producentem, který dosahuje nižší míry znečištění odpadních vod. I přesto je sankcionován ze strany příslušných správních orgánů a navíc nucen ze strany provozovatele stokové sítě k placení značných poplatků, neboť paušalizace náhrad ztráty za vypouštění odpadních vod v rozporu s kanalizačním řádem není přípustná, neboť

nezohledňuje zákonný požadavek věcného usměrňování cen a závazná pravidla pro tvorbu a sjednávání cen pro vodné a stočné. Otázka placení těchto náhrad je navíc nyní předmětem soudního řízení.

O odvolání rozhodl žalovaný žalobou napadeným rozhodnutím tak, že odvolání zamítl a napadené rozhodnutí krajského úřadu potvrdil. V odůvodnění uvedl ve vztahu k prvnímu deliktu, že námitky uvedené v odvolání nepřijímá. Pokuta menší než tisícina zákonného maxima není dle jeho názoru nepřiměřená a poukázal na to, že s tvrzením o technických překážkách v měření žalobce neuvedl ani dne 22. 6. 2009 ve svých námitkách k protokolu, kde se obhajoval tím, že šlo o pochybení ze strany konkrétního zaměstnance, což je třeba pokládat za doznání nesprávného postupu žalobce.

Ve vztahu ke druhému správního deliktu žalovaný uvedl, že žalobce nepopírá, že překročil dotčené limity, zpochybnil pouze závaznost kanalizačního řádu městské kanalizace Příbram pro žalobce. Žalovaný uvedl, že krajskému úřadu v řízení o integrovaném povolení nepřísluší zasahovat do obsahu již schváleného kanalizačního řádu. To je v kompetenci vodoprávního úřadu, kterým je v tomto případě Městský úřad Příbram. Integrované povolení ovšem muselo platný kanalizační řád respektovat. Pokud jde o výši pokuty, žalovaný uvedl, že krajský úřad uložil sankci za prokázané porušení integrovaného povolení překročením většiny emisních limitů vypouštění odpadních vod. Delikt nelze považovat za nicotný, takže sankce ve výši jedné setiny zákonného maxima není nepřiměřeně vysoká. Krajský úřad podle odůvodnění svého rozhodnutí přihlédl k tomu, že záležitost kolem intenzifikace předčištění odpadních vod provozovatele je komplikovaná a současně probíhá odvolací řízení k rozhodnutí o změně integrovaného povolení a jednání o stavebním povolení k intenzifikaci předčištění odpadních vod. Žalovaný odmítl i námitky, které poukazují na vysoké náklady na intenzifikaci čištění odpadních vod a na nízkou míru znečištění ve srovnání s obdobnými provozy v České republice. Žalovaný rovněž uvedl, že není věcí tohoto řízení zabývat se náhradami za vypouštění zvýšeného znečištěných odpadních vod provozovateli kanalizace, které vyplývají ze smluvních vztahů těchto objektů.

Městský soud v Praze žalobou napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, přezkoumal v rozsahu uplatněných žalobních bodů, kterými je vázán, a vycházel přitom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu. O věci přitom rozhodl bez jednání, neboť s tím oba účastníci řízení souhlasili, resp. nevyslovili ve stanovené lhůtě nesouhlas.

Podle § 16 odst. 1 písm. a) zákona o integrovaném povolení provozovatel zařízení je povinen provozovat zařízení v souladu s integrovaným povolením vydaným podle tohoto zákona.

Podle § 37 odst. 2 zákona o integrované prevenci právnická nebo podnikající fyzická osoba se jako provozovatel zařízení dopustí správního deliktu tím, že provozuje zařízení bez platného integrovaného povolení, bez pravomocného rozhodnutí o podstatné změně integrovaného povolení nebo v rozporu s podmínkami integrovaného povolení.

Podle § 37 odst. 4 písm. b) zákona o integrované prevenci za správní delikt se uloží pokuta do 7 000 000 Kč, jde-li o správní delikt podle odstavců 2 a 3.

Žalobce se podanou žalobou domáhá přezkoumání toliko uložení pokuty za druhý ze správních deliktů, tj. delikt spočívající v překračování emisních limitů pro vypouštění odpadní vody.

Žalobci bylo integrované povolení vydáno rozhodnutím krajského úřadu ze dne 1. 10. 2007 čj. 21054/2007/KUSK OŽP/Dv. Jednou z podmínek tohoto integrovaného povolení je povinnost „dodržovat emisní limity, které jsou stanovené v Kanalizačním řádu stokové sítě města Příbram...“ Toto rozhodnutí bylo žalobci doručeno a nabylo právní moci, žalobce možnosti podat proti tomuto rozhodnutí odvolání nevyužil. Je tedy třeba jednoznačně konstatovat, že žalobce byl povinen dodržovat podle § 16 odst. 1 písm. a) zákona o integrované prevenci i tuto podmínku integrovaného povolení.

Žalobce v žalobě zpochybňuje, že by k porušení kanalizačního řádu z jeho strany došlo, neboť vypouštění odpadních vod s nadlimitním znečištěním tento kanalizační řád připouští. S takovým názorem soud nemůže souhlasit.

V kapitole 8 odst. 1 kanalizačního řádu je stanoveno, že „do kanalizace mohou být odváděny pouze odpadní vody, které nepřekračují maximální znečištění uvedené níže“. V odst. 2 této kapitoly kanalizačního řádu je pak dále uvedeno, že „do kanalizace je zakázáno vypouštět odpadní vody překračující stanovené maximální koncentrační limity ve výše uvedené tabulce“. Dle názoru soudu je tak z kanalizačního řádu jednoznačně zřejmé, že vypouštění odpadních vod s nadlimitním znečištěním do kanalizační sítě je zakázáno a takové jednání je nutno kvalifikovat jako porušení kanalizačního řádu.

Tabulku obsaženou v kapitole 11.2 kanalizačního řádu, která udává náhradu za překročení limitů znečištění, není možno vnímat jako oprávnění vypouštět do kanalizační sítě odpadní vody s nadlimitním znečištěním. Jedná se zjevně o ustanovení, které má charakter smluvní pokuty, tj. stanovující (soukromoprávní) sankci pro případ, kdy producent odpadních vod vypustí do kanalizace v rozporu s výše citovanými ustanovením kanalizačního řádu odpadní vody s nadměrným (nadlimitním) znečištěním.

Pro toto řízení jsou zcela bez významu tvrzení žalobce vztahující se k (údajně neúměrné) výši této náhrady, neboť předmětem tohoto řízení je uložení veřejnoprávní sankce žalobci za porušování podmínek stanovených v integrovaném povolení. Skutečnost, že toto porušení veřejnoprávních povinností žalobce má také dopad do jeho soukromoprávních vztahů, nemá pro jeho odpovědnost za správní delikt žádnou relevanci.

Za relevantní rovněž nelze považovat tvrzení žalobce, že kanalizační řád měl být po provedené rekonstrukci čistírny odpadních vod změněn. Předně je nutno vycházet z toho, že do doby rozhodnutí o změně kanalizačního řádu jsou všichni producenti odpadních vod (a tedy i žalobce) povinni dodržovat kanalizační řád ve stávajícím znění. Dále pak je nutno souhlasit s žalovaným v tom, že nelze nijak předjímat, zda a jakým způsobem by byly v (případně) změněném kanalizačním řádu změněny limity znečištění vypouštěných odpadních vod. Závěry žalobce, že by se při změně kanalizačního řádu správního deliktu nedopustil, neboť by nově stanoveným limitům vyhověl, je třeba označit jako spekulativní a nemající žádnou oporu ve zjištěném skutkovém stavu věci.

Je tedy třeba jednoznačně konstatovat, že žalobce se vytýkaného správního deliktu skutečně dopustil a byla mu za něj po právu uložena sankce.

Za projednávaný správní delikt je možno podle zákona o integrované prevenci uložit pokutu až do výše 7 000 000 Kč, pokuta uložená ve výši 70 000 Kč tak představuje pouhé jedno procento zákonem stanoveného rozpětí. O tom, že by tato pokuta mohla být pro žalobce likvidační, jistě nemůže být ani řeči, neboť – jak na to správně poukazuje žalovaný – sám žalobce v průběhu řízení uváděl, že chystá investici ve výši zhruba 20 mil. Kč.

Dovolává-li se žalobce v této souvislosti skutečnosti, že jím vypouštěné odpadní vody dosahují menší míry znečištění než u jiných provozovatelů srovnatelných zařízení provozujících masnou výrobu, je třeba konstatovat, že tato skutečnost již byla správními orgány při jejich rozhodování zohledněna. Stejně tak správní orgány přihlédly k tomu, že žalobce činí účinné kroky k tomu, aby zvýšil míru předčištění vypouštěných odpadních vod a usiluje tedy o nápravu protiprávního stavu a o to, aby se porušování podmínek integrovaného povolení napříště vyvaroval. Právě s ohledem na tyto skutečnosti mu byla uložena pokuta prakticky na samé spodní hranici zákonného rozpětí.

Při posuzování přiměřenosti uložené sankce naproti tomu není možno odhlédnout od skutečnosti, že žalobce překračoval emisní limity u většiny sledovaných ukazatelů, a to opakovaně, přitom se v řadě případů jednalo o překročení několikanásobné.

Protože žalobce navrhl v petitu žaloby, aby soud uloženou pokutu za správní delikt ve výši 70 000,-Kč jakožto zjevně nepřiměřenou přiměřeně snížil, zabýval se soud i tím, zda je namíste v daném případě nahradit správní uvážení správního orgánu užitím moderačního práva soudu.

Jak již judikoval Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 30. 11. 2005, čj. 1 As 30/2004-82, takový zásah do uvážení správního orgánu je zásahem dovoleným, umožněným soudem ustanovením § 78 odst. 2 s. ř. s., kde soud se chová jako správní orgán a může zasáhnout do výše trestu jako by jej uděloval sám. Tím, že trest soud sníží či od něj upustí, nezpochybňuje závěr správního orgánu o tom, že žalobce porušil zákon a dopustil se správního deliktu.

Městský soud v Praze dospěl v daném případě k závěru, že uložená pokuta ve výši 70.000,- Kč není pokutou zjevně nepřiměřenou, nýbrž pokutou, která odpovídá danému porušení zákona i zákonnému rozpětí stanovenému v ust. § 37 odst. 4 písm. b) zákona o integrované prevenci, dle něhož lze uložit za skutkovou podstatu správního deliktu, kterého se žalobce dopustil, pokutu až do výše 7 000 000 Kč a která znamená uložení pokuty při dolní hranici zákonné sazby.

Preventivní úloha postihu nespočívá jen v účinku vůči žalobci. Postih musí mít sílu odradit od nezákonného postupu i jiné nositele stejných zákonných povinností; tento účinek pak může vyvolat jen postih odpovídající významu chráněného zájmu, včas a věcně správně vyvozený. Jde-li o finanční postih, musí být znatelný v majetkové sféře delikventa, tedy být nikoli pro něho zanedbatelný, a nutně tak musí v sobě obsahovat i represivní složku. V opačném případě by totiž postih delikventa smysl postrádal. Moderační právo soudu upravené v § 78 odst. 2 s. ř. s., tj. možnost upustit od potrestání či snížení postihu, má proto místo toliko tam, kde jde o postih zjevně nepřiměřený.

Soud neakceptoval návrh žalobce, aby byl proveden důkaz znaleckým posudkem Ing. M.B. z ledna 2011. Ze závěrů tohoto posudku vyplývá, že byl zpracován pro účely řízení o výši náhrad za překročení limitů znečištění odpadních vod stanovených kanalizačním řádem. Jak již však bylo shora uvedeno, pro posouzení projednávaného správního deliktu je zcela nerozhodné, zda a v jaké výši žalobce tyto náhrady platí. Otázka těchto náhrad je součástí soukromoprávního vztahu žalobce a vlastníka kanalizace a pro veřejnoprávní odpovědnost žalobce za správní delikt spočívající v provozování zařízení v rozporu s integrovaným povolením nemá tento fakt žádný význam. Proto soud důkaz tímto posudkem neprováděl, neboť by nemohl mít žádný vliv na posouzení věci.

Vzhledem ke shora uvedenému soud žalobu jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.

O nákladech řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s., neboť neúspěšnému žalobci náhrada nákladů řízení nepřísluší a žalovanému žádné náklady řízení nevznikly.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost za podmínek uvedených v ustanovení § 102 a násl. s.ř.s., a to ve lhůtě dvou týdnů po doručení tohoto rozsudku. Kasační stížnost se podává u Městského soudu v Praze, rozhodovat o ní přísluší Nejvyššímu správnímu soudu.

Stěžovatel musí být zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie (§ 105 odst. 2 s.ř.s.).

V Praze dne 20. dubna 2011

Mgr. Jana Brothánková v.r.
předsedkyně senátu